

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 43 0 Rs 243250 25 Rsž
Zenica, 24.12.2025. godine

Kantonalni sud u Zenici, u građanskom vijeću sastavljenom od sutkinja: Ljilje Subašić, kao predsjednice vijeća, Nedeljke Mađar-Ramljak i Indire Pašić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja L. S. iz Zenice,, zastupan po Advokatsko društvo „Petrušić & Co“ d.o.o. Zenica, protiv tuženika Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica, koga zastupa Advokatsko društvo „Babić & Co“ d.o.o. Zenica, radi isplate kapitalizirane rente, v.s. 125.000,00 KM, odlučujući po žalbi tužitelja izjavljenoj protiv Presude Općinskog suda u Zenici broj: 43 0 Rs 243250 24 Rs od 03.10.2025.godine, u sjednici vijeća održanoj dana 24.12.2025 godine, donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba se odbija i prvostupajnska presuda potvrđuje.

Obrazloženje

Prvostupajnskom presudom, stavkom prvim odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim traži da se vrši kapitalizacija rente po presudi Općinskog suda u Zenici broj 43 0 Rs 145286 17 Rs od 15.06.2018. godine pa se obavezuje tuženik da tužitelju na ime kapitalizirane rente isplati iznos od 80.826,15 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 19.03.2024. godine, kao dana podnošenja tužbe pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove postupka u iznosu od 7.831,60 KM, a sve u roku od 30 dana, kao neosnovan.

Stavkom drugim obvezan je tužitelj da tuženiku nadoknadi troškove postupka u iznosu 5.715,45 KM, u roku od 30 dana, dok stavkom trećim u preostalom dijelu zahtjev tuženika za naknadu troškova postupka u iznosu od 1.327,95 KM, odbija kao neosnovan.

Protiv prvostupajnske presude žalbu je blagovremeno izjavio tužitelj kojom pobija prvostupajnsku presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se žalba uvaži, prvostupajnska presuda preinači i tužbeni zahtjev usvoji u cijelosti uz naknadu troškova postupka uvećane za troškove sastava žalbe u iznosu 4.200,00 KM sa PDV-om.

U odgovoru na žalbu tuženik osporava navode žalbe u cijelosti, sa prijedlogom da se žalba odbije i prvostupajnska presuda potvrdi.

Nakon što je ispitao prvostupajnsku presudu u granicama razloga navedenih u žalbi i po službenoj dužnosti sukladno odredbi članka 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) drugostupajnski sud je zaključio sljedeće:

Žalba nije osnovana.

Predmet spora jeste zahtjev tužitelja da mu tuženik isplati kapitaliziranu rentu rente po presudi Općinskog suda u Zenici broj 43 0 Rs 145286 17 Rs od 15.06.2018. godine pa se

obavezuje tuženik da tužitelju na ime kapitalizirane rente isplati iznos od 80.826,15 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 19.03.2024. godine, kao dana podnošenja tužbe pa do isplate, kao i nadoknadi troškove postupka (opredijeljen zahtjev na glavnoj raspravi nakon provedenog dokaza vještačenja).

Iz stanja spisa i osporene presude, proizlazi da su stranke pred sudom izvele dokaze koje su smatrale potrebitim u cilju utvrđivanja odlučnih činjenica, sukladno članku 7. stavak 1. Zakona o parničnom postupku.

Ispravnom ocjenom izvedenih dokaza, kako to propisuju odredbe članka 8. i 123. Zakona o parničnom postupku, prvostupanjski sud je potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje u ovoj pravnoj stvari, a što je bilo i nesporno među strankama, da je presudom Općinskog suda u Zenici broj 43 0 P 162222 18 P od 27.06.2019. godine obavezan tuženik da tužitelju, na ime mjesečne rente zbog povećanih potreba i angažmana treće osobe, isplaćuje iznos od 415,80 KM počev od 18.07.2018. godine pa dok za to postoje zakonski uvjeti (povreda na radu), da je tužitelj rođen godine i da prosječni životni vijek muškarca u BiH iznosi 71,8 godinu (podatak Agencije za statistiku BiH), da je tužitelj narušenog zdravstvenog stanja, te da mu je potreban angažman trećih osoba i da je dana 02.04.2024. godine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijela Odluku o finansijskoj konsolidaciji privrednog društva RMU Zenica d.o.o. Zenica, koja odluka objavljena je u Službenim novinama F BiH dana 05.04.2024. godine.

Nadalje na okolnosti visine rente, tužitelj je proveo dokaz vještačenja po vještaku finansijske struke Harunu Kahvedžić koji je postupajući po prijedlogu tužitelja uzimajući u obzir starost tužitelja, i prosječne godine života muškarca u BiH, (71,8 godine), obračunao ukupnu rentu (mjesečni iznos dosuđene rente , po godinama tj. zaključno sa 5. mjesecom 2040. godine) ukupan iznos 80.826,15 KM, na osnovu kog nalaza je tužitelj i opredijelio tužbeni zahtjev.

Kod ovakvog stanja prvostupanjskog spisa, pravilno je prvostupanjski sud zaključio da je tužitelj nije u smislu odredbi članka 7.i 123. Zakona o parničnom postupku dokazao odlučne činjenice, a tužitelj je bio u obavezi da dokaže očekivani životni vijek tužitelja (ne prosječni životni vijek muškarca) i visinu rente koja je u ovom slučaju već određena ranijom presudom u mjesečnom iznosu, ali obzirom da potražuje je bilo potrebno da se prilikom obračuna kapitalizirane rente obračun i diskontne kamate, odnosno iznos koji je se odbija od ukupnog iznosa, a što prilikom vještačenja po vještaku finansijske struke nije uzeto u obzir, slijedom čega je prvostupanjski sud pravilno odlučio kada je odbio tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan.

Dakle, donoseći presudu u pobijanom dijelu prvostupanjski sud je potpuno i pravilno utvrdio sve relevantne činjenice, vezane za tužbeni zahtjev, cijenio savjesno i brižljivo svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno, kako mu nalažu odredbe iz članka 8. Zakona o parničnom postupku, te na pravilno utvrđeno činjenično stanje, koje nije dovedeno u pitanje žalbom tužitelja, prvostupanjski sud je pravilno primijenio materijalno pravo iz odredbi članka 188. stavak 1.,3. 4. i 5. Zakona o obveznim odnosima (Službeni list R BiH br. 2/92, 13/93, 13/94 i Službene novine F BiH br. 29/03 i 42/11), a prilikom donošenja odluke, prvostupanjski sud nije povrijedio odredbe parničnog postupka na koje ukazuje tužitelj, a niti povrede odredaba parničnog postupka iz članka 209. stavak 2. točka 2., 3., 8., 9., 12. i 13. Zakona o parničnom postupku, koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje (članak 221. istog Zakona) na koje između ostalog, drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti a za svoju odluku dao je valjane i pravilne razloge, koji razlozi imaju činjeničnu i pravnu

osnovu u izvedenim dokazima sukladno članku 191. stavak 4. Zakona o parničnom postupku i na koje razloge iznesene u prvostupanjskoj odluci (strana 2. - 4. prvostupanjske odluke) žalitelj se upućuje, da se isti ne bi ponavljali.

Odredbom članka 188. ZOO propisano je da u slučaju smrti, tjelesne povrede ili oštećenja zdravlja, naknada se određuje po pravilu, u obliku novčane rente, doživotno ili za određeno vrijeme. Novčana renta dosuđena na ime naknade štete plaća se mjesečno unaprijed, ako sud ne odredi što drugo. Povjeritelj ima pravo da zahtjeva potrebno osiguranje za isplatu rente, osim ako to prema okolnostima slučaja ne bi bilo opravdano. Ako dužnik ne pruži osiguranje koje sud odredi, povjerilac ima pravo da zahtjeva da mu se umjesto rente isplati jedna ukupna svota čija se visina određuje prema visini rente i vjerovatnom trajanju povjeriočeva života, uz odbitak odgovarajućih kamata. Iz ozbiljnih uzroka povjerilac može i u drugim slučajevima zahtijevati, odmah ili kasnije, da mu se umjesto rente isplati jedna ukupna svota.

Bez osnova su žalbeni prigovori tužitelja, da je tužitelj dokazao da je tuženik dospio u stanje insolventnosti i da postoji opasnost da svoje potraživanje mjesečno dospjele rente neće moći naplatiti, ukoliko dođe do zatvaranja tuženika, da je tužitelj invalid i dokazao prosječni vijek trajanja života muškarca u BiH, a koje navode je isticao i tijekom prvostupanjskog postupka i takvi navodi ne utječu na pravilnost i zakonitost pobijane odluke, obzirom da, upravo prvostupanjski sud je u svojoj odluci i prvostupanjski sud zaključuje da financijska konsolidacija ukazuje na financijske poteškoće tuženika koje predstavljaju ozbiljne razloge za potraživanje jedne svote umjesto mjesečne rente.

Međutim da bi se dosudila jedna kapitalizirana renta, potrebno je pored navedenih okolnosti zbog kojih se traži da se dosudi kapitalizirana renta dokazati i visinu rente, a tužitelj nije pružio relevantne dokaze na okolnosti visine iznosa kapitalizirane rente koja se utvrđuje posebnim vještačenjem po vještaku aktuaru (visina rente i vjerojatni životni vijek tužitelja, a ne prosječni životni vijek muškarca u BiH uz odbitak odgovarajućih kamata), u tom pravcu nije niti proveden dokaz vještačenja (nisu odbijene diskontne kamate), te pravilno prvostupanjski sud je primijenio materijalno pravo kada jena osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, zaključio da tužitelj nema pravo na isplatu kapitalizirane rente u iznosu kako je u opredijeljenom zahtjevu, čime se navodi žalbe pokazuju neosnovanim u cijelosti.

Konačno, pravilna je i odluka o troškovima postupka, jer je zasnovana na pravilnoj primjeni odredbe članka 386. stavak 2. i 387. stavak 1. Zakona o parničnom postupku, odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Službene novine Federacije BiH“, broj 22/04 i 24/04, 43/05), pri čemu je pravilno prvostupanjski sud cijenio vrijeme poduzimanja pojedinih radnji u postupku prema označenoj vrijednosti spora u tužbi (125.000,00 KM), konačno opredjeljenom tužbenom zahtjevu (80.826,15 KM) i uspjehu u sporu kada je dosudio troškove postupka tuženiku, koji su nužni i neophodni, te za svoju odluku dao jasno i valjano obrazloženje (strana 3. i 4.), koje žalbom tužitelja nije dovedeno u pitanje.

Kako ne stoje ni ostali žalbeni razlozi koje ovaj sud nije cijenio iz razloga propisanih člankom 231. Zakona o parničnom postupku, a ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, sukladno odredbi članka 226. istog Zakona, to je valjalo žalbu tužitelja odbiti kao neosnovanu i prvostupanjsku presudu u pobijanom dijelu potvrditi.

Predsjednica vijeća
Ljilja Subašić